

Statenvoorstel 05/16 A

Voorgestelde behandeling

PS-vergadering :

Onderwerp

Initiatiefvoorstel natuurroutes in Brabant

Datum

1 juni 2016

Documentnummer

PS: 4003297

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant

Samenvatting

Als je als recreant een geschikte wandel- of fietsroute wilt uitzoeken of vergelijken, moet je je op een veelvoud aan websites begeven van even zoveel organisaties. Dit terwijl voor de gemiddelde recreant de natuur de natuur is en de eigenaar van de grond of fietsroute van minder belang is. Daarnaast zijn de routes, via bijvoorbeeld het knooppuntennetwerk, langere wandelroutes om aantrekkelijk van a naar b te komen. Dat terwijl veel recreanten juist graag zonder veel na te hoeven denken een leuk rondje willen lopen in een natuurgebied. Met één enkel digitaal platform met alle wandel- en fietsroutes krijgt de Brabantse, Nederlandse en internationale recreant een ervaring op maat. Ook biedt zo'n digitaal platform kansen op crossovers tussen de provinciale beleidsterreinen natuurbeheer, natuureducatie, erfgoed, handhaving, bereikbaarheid, agrofood, sociale veerkracht en vooral ook toerisme en lokale economie. Provinciale Staten verzoeken het college van Gedeputeerde Staten zo'n digitaal platform te laten realiseren.

Het voorstel

1. Gedeputeerde Staten opdracht geven om voor de zomer van 2017 te komen tot een integraal digitaal platform waarop gezocht kan worden naar geschikte wandel- en fietsroutes in Brabant en daarbij een reeks aan zoekfuncties te bieden onder de volgende randvoorwaarden:
 - a. Het platform draagt bij aan de zichtbaarheid en het werk van terreinbeherende organisaties.
 - b. Met het platform de verbinding te zoeken met natuurbeheer, natuureducatie, erfgoed, handhaving, bereikbaarheid, agrofood, sociale veerkracht, lokale economie en leisure.
 - c. Te onderzoeken welke rol dit platform in de toekomst kan innemen tot het komen tot nieuwe verdienmodellen rond natuur en recreatie.
 - d. Dit platform zodanig te maken dat het ook goed bruikbaar is via mobiele apparaten

2. Gedeputeerde Staten opdracht geven bij de bestuursrapportage 2016 met een dekkingsvoorstel te komen voor de dekking van de kosten van de ontwikkeling en het onderhoud van het digitale platform

Aanleiding

Op dit moment hebben de verschillende terreinbeherende organisaties (TBO's) of belangenorganisaties ieder een verschillend platform om een route uit te zoeken¹. Veel recreanten zijn zich echter niet bewust van het feit dat de natuur en routes in Brabant verdeeld zijn over deze TBO's. Dit zou ook niet uit hoeven te maken. Als je een, voor jou nog onbekend, gebied wilt bezoeken of een toerist bent van buiten de provincie met geen kennis van de Brabantse natuurgebieden, kun je momenteel nergens gemakkelijk terecht. Je moet al specifiek een gebied kennen en daarop zoeken om een route te kunnen vinden.

In de horeca vinden 41.960 mensen hun baan². In de toeristische sector is dit 73.500. Het aandeel van de toeristische sector in de Brabantse economie is 6%. Tegelijkertijd laten we in Brabant ook kansen op het gebied van leisure liggen. Het aantal langdurige verblijven blijft relatief achter ten opzichte van het aantal bezoekers dat Brabant jaarlijks aandoet. Ook de bestedingen per verblijfsdag blijft relatief achter in Brabant ten opzichte van andere provincies³.

Veel Brabanders zijn onbekend met het werk van hun Provinciale overheid en in algemene zin met de natuur en het erfgoed in hun omgeving. Het onder de aandacht brengen van deze informatie blijft een voortdurende uitdaging. Door de recreant een meerwaarde te bieden op het gebied van vrijetijdsbesteding, kan men in de sliptestream deze informatie ontsluiten.

Bevoegdheid

Statenleden zijn bevoegd tot het indienen van een initiatiefvoorstel; voor het toekennen van financiële middelen aan het voorstel is PS bevoegd op grond van haar budgetrecht.

Doel

Ambitie is om te komen tot één digitaal platform waarop elke potentiële recreant een wandel- of fietsroute op maat kan uitzoeken. Daarbij dient een breed scala aan keuzemogelijkheden geboden te worden. Men kan daarbij denken aan afstand tot thuis, lengte van de route, rolstoeltoegankelijkheid, de aanwezigheid van bepaalde diersoorten of natuurwaarden, de aanwezigheid van horeca, pleisterplaatsen en toiletten, waardering van de route of verharding van paden. Tevens kan men langs deze routes de verbinding zoeken met diverse andere provinciale beleidsterreinen. Voorbeelden van deze beleidsterreinen staan hieronder beschreven. Overigens hoeft het digitale platform zich niet te beperken tot provinciale beleidsterreinen. Ook de belangen van gemeentes, waterschappen en Rijk kunnen in dit platform meegenomen worden. Echter, het type en de hoeveelheid informatie moet aansluiten bij de behoefte van de eindgebruiker. Voorkomen moet worden dat er teveel vanuit de overheid geredeneerd wordt en te weinig vanuit recreant. De eerste insteek is een platform waar de gebruiker eenvoudig routes kan vinden ongeacht TBO. Het doel is recreanten te verleiden niet altijd naar hetzelfde al bekende

¹ <http://www.brabantslandschap.nl/ontdek-de-natuur/natuurgebieden/>
<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/gebieden/noord-brabant>,
<http://www.staatsbosbeheer.nl/routes?routetype=wandelen&provincie=noord-brabant>,
<http://www.anwb.nl/wandelen/wandelroutes/zoeken>

² <https://www.lisa.nl/data/gratis-data-recreatie-toerisme/overzicht-lisa-data-rt-sector-per-provincie>

³ <http://www.connectbrabant.nl/www14.insiders.nl/uploads/media/568e5033cec91/rapportage-ontwikkeling-van-de-vrijetijdseconomie-in-noord-brabant.pdf?v1>

gebied te gaan maar ook de verdere natuurpracht die Brabant in de breedte te bieden heeft gemakkelijk te ontdekken.

Agrofood

Er heerst veel onbegrip en onduidelijkheid bij burgers omtrent de intensieve en extensieve veehouderij in Brabant. Veel van deze agrarische bedrijven zijn in het buitengebied gelegen aan wandelroutes. Door een zoekfunctie aan te bieden in het digitaal platform op agrarische bedrijven die de mogelijkheid bieden tot bezichtiging, kan de kloof tussen burger en boerenbedrijf verkleind worden. Ook boerderijwinkels, streekproducten en natuurvlees kunnen via deze website ontsloten worden

Bereikbaarheid

Door een zoekfunctie te bieden op bereikbaarheid kunnen minder validen of recreanten zonder auto, zoeken welke plek voor hen geschikt is om te recreëren.

Erfgoed

Veel wandelroutes voeren langs gezichtsbepalend Brabants erfgoed. Door een zoekfunctie aan te bieden op het gebied van erfgoed en archeologische waarden kan de recreant efficiënt in aanraking komen met deze stukjes historisch Brabant. Via het digitale platform kunnen de verhalen van Brabant online en offline ontsloten worden. Ook kan gedacht worden aan een bepaalde audiotour via het platform.

Handhaving

In de natuur vinden vele vormen van recreatie plaats, zoals vissen, mountainbiken, wandelen, fietsen en het kijken van vogels. Sommige van deze activiteiten conflicteren met elkaar. Voor veel burgers is het niet duidelijk waar men mag mountainbiken, waar men rustig moet zijn vanwege een stiltegebied, waar men mag vissen of waar men de hond aan de lijn dient te houden. Door dit bij elke route te vermelden, kan een ieder vooraf kraakhelder krijgen wat er in een gebied geoorloofd is en wat niet. Een andere kans op het gebied van handhaving is het melden van vernielingen of vervuilingen via het platform, al dan niet in samenwerking met Samen Sterk in het Buitengebied

Natuureducatie

Het digitale platform kan op een laagdrempelige manier informatie over natuurwaarden, natuurbeheer en landschapshistorie bieden. TBO's en het natuurmuseum zouden hier een rol in kunnen krijgen.

Natuurbeheer

Het is een nadrukkelijke ambitie van onze provincie om economie te verknopen met het behalen van de doelstellingen rondom het Natuur Netwerk Nederland. Echter: het is niet altijd makkelijk om geld te genereren ten behoeve van natuur. Het digitale platform kan op twee manieren bijdragen aan natuurbeheer. Ten eerste door de (financiële) betrokkenheid van recreanten en vrijwilligers bij de natuur en TBO's te versterken. Ten tweede door te komen tot alternatieve verdienmodellen. Ondernemers die bijdragen aan het onderhouden of aanleggen van lokale natuurgebieden zouden een prominente plek kunnen krijgen in het digitaal platform.

Sociale veerkracht

Gezien de demografische ontwikkelingen vormt eenzaamheid een grote bedreiging in Brabant. Door in te schrijven op een bepaalde route kan men elkaar vinden, om samen een route bezoeken; op een manier zoals couch surfing en bla bla car dat doen voor overnachtingen of autoritten.

Toerisme

Door het gemakkelijk te maken om je digitaal te oriënteren op de verschillende natuurgebieden in Brabant en het plannen van je bezoek daaraan, maken we het veel aantrekkelijker voor toeristen uit binnen- en buitenland om onze provincie te bezoeken. Door het platform ook te laten wijzen op ons mooi erfgoed, onze horeca en de verblijfsmogelijkheden, verleiden we toeristen om langer te verblijven en meer uit te geven. Vanzelfsprekend kunnen ook de Brabantse Natuurpoorten hierbij onder de aandacht gebracht worden.

Versterken Brabantse identiteit

Doordat het platform op een aantrekkelijke wijze laat zien, wat voor natuurgebieden we hebben in Brabant en doordat je kunt zoeken op wat je wilt zien (bijv. bepaalde diersoorten of natuurwaarden), maken we inzichtelijk voor iedereen wat een natuurpracht onze provincie heeft en inspireren we mensen om voor hen nieuwe gebieden te bezoeken.

Argumenten

1. Een dergelijk integraal digitaal platform voor het uitzoeken van wandel- en fietsroutes dat bovendien ook goed bruikbaar is via mobiele apparaten ontbreekt nu.
2. Zo'n integraal digitaal platform kan de verschillende provinciale beleidsterreinen zoals natuurbeheer, natuureducatie, erfgoed, handhaving, bereikbaarheid, agrofood, sociale veerkracht, lokale economie en leisure aan elkaar knopen.
3. Zo'n integraal digitaal platform biedt kansen om te komen tot nieuwe verdienmodellen ter ondersteuning van natuurbeheer en (vrije tijds) economie of maatschappelijke organisaties.
4. Zo'n integraal digitaal platform kan bijdragen aan de zichtbaarheid en het werk van terreinbeherende organisaties.

Kanttekeningen

1. Het bieden van een digital platform zou ook door een externe private partij kunnen worden opgepakt. Het is echter niet waarschijnlijk dat deze 1 op 1 dezelfde doelstellingen zal hebben als de provincie en de mogelijkheid tot het verbinden van verschillende beleidsterreinen zal in een dergelijke situatie waarschijnlijk moeizamer zijn.
2. Belangen- en terreinbeherende organisaties ontsluiten hun wandel- en fietsroutes nu via hun eigen website. Deze sites hebben een belangrijke functie in het werven van leden en in het te laten zien wat deze organisaties doen. Een centrale routewebsite zou ten koste kunnen gaan van deze functies. Daarom moet dit initiatief in nauwe samenspraak ontwikkeld worden, waarbij de bestaande PR-functies behouden blijven of, beter nog, versterkt worden.
3. Er bestaan al veel platforms en apps⁴. Het zoveel mogelijk bundelen van informatie kan dan ook een belangrijk onderdeel worden van de gekozen strategie

⁴ <http://www.brabantslandschap.nl/ontdek-de-natuur/natuurgebieden/>,
<https://www.natuurmonumenten.nl/natuurgebieden/gebieden/noord-brabant>,
<http://www.staatsbosbeheer.nl/routes?routetype=wandelen&provincie=noord-brabant>,
<http://www.anwb.nl/wandelen/wandelroutes/zoeken>

Financiën

Voor de ontwikkeling van het digitale platform in de 2^e helft 2016 en 1^e helft 2017 is een eenmalig bedrag nodig van €90.000. Vervolgens is er vanaf 2017 een bedrag nodig van circa €80.000 voor het up-to-date houden van de content, promotie en technisch onderhoud.

Europese en internationale zaken

Sommige routes zullen deels over Vlaams grondgebied komen (Zoom-Kalmthoutse heide, Grootte Heide) en zullen dan ook in volledigheid moeten worden aangeboden via het digitale platform; inclusief voorzieningen en bezienswaardigheden. Routes vlak over de (provincie)grens zullen ook inzichtelijk gemaakt moeten worden voor recreanten die in de grensstreken verblijven.

Planning

Met dit initiatiefvoorstel worden Gedeputeerde Staten opdracht gegeven om voor de zomer van 2017 te komen tot een integraal digitaal platform waarop gezocht kan worden naar geschikte wandel- en fietsroutes in Brabant.

Bijlagen

N.v.t.

De fracties van CDA en PvdA,

R.C.P. Kuijken,

M. de Kort,

Achtergrond

- [Leisurefonds](#)
- [Brabant uitnodigend Groen: BrUG](#)
- [Uitvoeringskader erfgoed](#): De (verbeeldings)kracht van erfgoed
- [Beleidskader en de uitvoeringsagenda vrijetijdseconomie 2013-2020](#)